

- Dantes «Inferno» er en god historie

44 LØRDAG 8. MAI 2021

KULTUR

– Dantes «Inferno» er en god historie

Kristin Flood måtte bli sengeliggende en periode for å komme seg gjennom den italienske klassikeren til Dante. Da begynte hun å fundere på hvorfor ikke det fantes en lettlest utgave på norsk.

■ GITTE JOHANNESSEN

For til tross for at hennes italienske mor Gulliana elsket Dante hadde hun selv aldri tidligere klart å komme seg gjennom storverket på 5.000 vers.

– Jeg ga opp. Det var for vanskelig.

Nå er den norske journalisten og forfatteren klar til å dele det hun fant ut under sengeleiet: At Dantes klassiker «Den guddommelige komedie» er en utrolig spennende historie med filosofisk, politisk og psykologisk brodd. Allerede da begynte hun å ta notater med tanke på en lettlestversjon på norsk. Nå kommer resultatet:

En ny bok der hun tar for seg første del av Dantes storverk. «Dantes Inferno» med undertittelen «For de late, grådige og syndige. Fritt gjennfortalt av Kristin Flood» lanseres 19. mai i 2021 – året da man verden over feirer Dantes 700-årsjubileum.

Første del

– Det har tatt meg ti år å gjennfortelle den. Ja, det har vært krevende, særlig fordi jeg ønsket å bruke rim. Men jeg har også tidligere utfordret meg selv ved å omsette vanskelige emner til enkelt språk.

Flood har kun har dukket ned i første tredjedelen, 1.500 vers lange «Inferno» – som også er den mest kjente og dramatiske delen. Skjønt kjent: Selv om mange av oss bruker begrepet «Inferno», som betyr helvete på italiensk, har de færreste lest verket det stammer fra.

– De siste årene er begrepet blitt brukt i tegneserier og spill. Derfor er det kjent blant unge. Mitt inntrykk er at mange voksne har hørt om Dante og om «Inferno». Men de færreste har lest det. Dante har skrevet, selv om han er en av gigantene i vår litteraturhistorie. Amerikaneeren T.S. Eliot sa at Shakespeare og Dante deler verden mellom seg, det finnes ingen tredje.

Skyggesidene

Hun ga seg i kast med det hun

– For meg er ikke «Inferno» et sted vi havner etter at vi dør, men en tilstand vi kan havne imens vi er i live, sier Kristin Flood, som har gjennfortalt første del av Dantes «Den guddommelige komedie», kalt «Inferno», i en lettlestversjon på norsk. Foto: Nina E. Rangøy/NTB

kaller en komprimert gjennfortelling, der hun har redusert Dantes 1.500 vers til sine egne 576 vers.

– Min bok er ikke en gjendiktning linje for linje. Jeg er ingen dikter, men med bakgrunn som journalist betrakter jeg meg selv som en forteller. «Inferno» er en god historie, sier Kristin Flood, som valgte «et folkelig norsk» som ga henne muligheten til rim og rytme – slik originalteksten også byr på, men ikke oversettelsene hittil.

– Rytmen er viktig fordi den gjenspeiler en muntlig middelaldertradisjon da tekster ble lest høyt – fordi få den gang kunne lese.

Hun har skrevet flere bøker om filosofiske og psykologiske temaer, og sier hun ble grepet av måten Dantes visjonsdikt også kan leses som en inspirasjon til egen bevisstgjøring og vekst.

– I «Inferno» iscenesetter Dante våre skyggesider på en

mesterlig måte. Han viser oss hvordan vi mennesker, uavhengig av tid og sted, stadig gir etter for impulser som ikke er bra for oss, som skaper problemer. Kirken kaller det synd. Jeg kaller det tendenser.

Pandemiaktuelle

I bokens forord skildrer Morten Krogvold hvordan Dantes temaer, som løgn, fråseri, likegyldighet, smerte, bedrageri aldri går av moten. De er aktuelle ikke minst nå i pandemien, mener Flood:

– I dette koronaåret har mange av oss opplevd mer frykt og angst enn ellers. Ved å lese Dantes fortelling, enten min versjon eller en oversettelse, kan vi begynne å undre oss: Hva er frykt, hvordan virker den, hvem skaper den, når og hvorfor utløses den? sier Flood, og peker på hvordan grådighetstemaet har relevans i en tid da noen tjener store penger, statsansatte kan slappe av med fast

lønn, mens andre er i økonomisk skvis.

– Et annet tema i «Inferno» som går langt utover pandemien er: Hva er likegyldighet? Det er en av de første tendensene vi møter på vei nedover i «Inferno». I vårt velstands-samfunn er det stadig sjeldnere å finne noen som kjemper for noe, som protesterer, som bryr seg, som våger å skille seg ut og snakke rett fra leveren. Og stadig lettere å finne dem som gir etter for likegyldigheten, sier hun.

Alle lærer Dante

Kristin Flood er oppvokst i Norge med norsk-italienske røtter, og jobbet som journalist for blant annet VG, NRK og Aftenposten før hun flyttet til Italia på 1990-tallet. I dag bor hun i Venezia. Til NTB forteller hun om hvor dyktige italienerne er til å formidle klassisk litteratur og kunst i oppdaterte formater.

DANTE ALIGHIERI

■ Dante Alighieri (1265–1321) regnes som en av tidens største diktere, og betraktes i Italia som det italienske språkets far.

■ Hans hovedverk «Den guddommelige komedie» forteller om reisen gjennom de tre dødsrikene Helvete, Skjærsilden og Paradiset, omfatter 5.000 vers og er oversatt til et stort antall språk.

■ Det er verkets første del, Helvete – eller «Inferno» – som Kristin Flood nå har gjennfortalt. Det er første gang tungvektøren kommer ut i slik språkdrakt på norsk. «Inferno» er kjent i Norge gjennom oversettelser på nynorsk og bokmål, men dette er første gang en slik lettlest gjennfortelling, tilgjengelig for et bredt publikum, utgis av en norsk forfatter.

■ Kristin Floods gjennfortelling av «Dantes Inferno» inneholder 35 av de 135 illustrasjonene som franske Gustave Doré (1832–1883) laget til Dantes verk, og som han ble verdensberømt for.

■ 700-årsjubileet for Dante Alighieris bortgang i 1321 skal markeres over hele verden, og i Norge lanseres den norske utgivelsen på et arrangement

■ i regi av Det italienske kulturinstitutt som også blir strømmet på Facebook.

– Dantes «Inferno» finnes i tegneserierversjoner, som barnebøker, i Mikke Mus-versjon og i enkle gjennfortellinger for voksne. Alle italienske skoleelever studerer Dante på videregående skole. Det er grunnen til at han er et ikon i Italia. Elever får klassisk dannelse samtidig som de lærer fag. Min sønn gikk på mattelinen, men hadde fem timer latin i uka, pluss filosofi og kunsthistorie.

Selv så hun samtlige av Roberto Benignis suksessforestillinger, «Tutto Dante», der han fremførte og forklarte Dantes tekst på en folkelig og morsom måte på piazzene rundt om i landet. – Jeg så alle 34 forestillinger, én for hvert kapittel i «Inferno»! Men jeg har også sett 34 «Inferno»-forelesninger holdt av Giuseppe Mazzotta, en av verdens ledende Dante-professorer ved Yale-universitetet i USA. De var dyptpøyende, akademiske, men ikke folkelige. (NTB)